

Rammer og vilkår for forsøg med friere brug af gæstelærere i AMU

Forsøg med friere brug af gæstelærere i AMU, 8. runde, 2026

1. Baggrund for og formål med forsøget

I trepartsaftalen om styrket og mere fleksibel voksen-, efter- og videreuddannelse (2018-2021) fra oktober 2017 blev det aftalt, at: *"Der gennemføres et forsøg med friere brug af gæstelærere i AMU, uden at der stilles krav om, at en underviser fra AMU-udbyderen skal være til stede under hele kurset"* (aftalepunkt nr. 41).

Forsøgsordningen blev forlænget til at gælde i 2022 med *Aftale om 1-årig forlængelse af trepartsaftalen om styrket og mere fleksibel voksen-, efter- og videreuddannelse* og i 2023 med *Aftale om 1-årig forlængelse til 2023 af trepartsaftale om styrket og mere fleksibel voksen-, efter- og videreuddannelse*.

I *trepartsaftalen om langsigtede investeringer i voksen-, efter- og videreuddannelse* af 12. september 2023 er forsøget videreført i årene 2024-2026.

Forsøget har til formål at afprøve, om og hvordan reglerne for brug af gæstelærere i AMU kan lempes for at bidrage til, at virksomheders behov for fleksibel kompetenceudvikling gennem AMU dækkes.

Forsøgsordningen administreres og faciliteres af Styrelsen for Undervisning og Kvalitet. Se mere herom nedenfor.

11. november 2025

Sagsnr.: 25/31192

Kontor for Forberedende uddannelser
og Efteruddannelser
MØ

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Kalvebod Brygge 47, 1560 København V

Telefon: +45 33 92 50 00

Mail: stuk@stukuvvm.dk

www.stukuvvm.dk

CVR-nr.: 29634750

Børne- og Undervisningsministeriet

1. Forsøgets indhold og regelgrundlag

I forsøget får forsøgsdeltagerne godkendelse til at benytte gæstelærere i et videre omfang end det, der fremgår af gældende regler om AMU.

Forsøget giver således dispensation fra følgende regler:

1. AMU-bekendtgørelsens § 17, stk. 3: "Den, som varetager undervisningen, jf. stk. 1 og 2, skal være enten en lærer, som er ansat af den uddannelsesinstitution, der afholder undervisningen, eller en lærer, som er ansat af en uddannelsesinstitution, der er godkendt efter denne lov eller efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og skal forrette tjeneste på den ansvarlige uddannelsesinstitution og i undervisningen være underlagt instruktionsbeføjelse fra denne. Den sidstnævnte uddannelsesinstitutions ansvar for, at undervisningen er i overensstemmelse med denne bekendtgørelse, er uafhængigt af, om der benyttes en ansat eller en lånt lærer. En underviser, der ikke er omfattet af 1. og 2. pkt., kan alene medvirke som gæstelærer i en på forhånd afgrænset del af undervisningen. Uddannelsesstedets lærer, jf. 1. og 2. pkt., deltager, når gæstelæreren medvirker til undervisningen og sikrer, at kravene til undervisningen, herunder stk. 1, bliver opfyldt. Opgaver af myndighedskarakter kan ikke overlades til gæstelæreren."
2. AMU-bekendtgørelsens § 17, stk. 2: " (...) Læreren skal være beskæftiget med undervisning, herunder afholdelse af prøver, i en periode af en samlet varighed, som svarer til det antal dage, som indberettes som uddannelsens varighed for de pågældende kursister (...)"
3. Bekendtgørelse om åben uddannelse og tilskud til arbejdsmarkedsuddannelser m.v., § 19, stk. 6: "Til undervisning efter § 6, stk. 2, i ÅU-loven, der finder sted i en virksomhed eller lignende i hvilken alle eller et ikke uvæsentligt antal af deltagerne i den pågældende undervisning er ansat, ydes der ikke tilskud, hvis undervisningen varetages af lærere, der også er ansat i den pågældende virksomhed, eller der i øvrigt foreligger omstændigheder, som er egnet til at vække tvivl om den pågældende lærers upartiskhed i forhold til virksomheden, jf. herved kapitel 2 i forvaltningsloven".

Dispensationen betyder, at forsøgsdeltagerne kan anvende gæstelærere i et videre omfang: Gæstelæreren kan undervise i hele kurset.

Gæstelæreren kan undervise uden den godkendte forsøgsdeltagers egen underviser også er til stede. Det gælder også, hvis gæstelærerens undervisning gennemføres virksomhedsforlagt, og det gælder også, selvom mange eller alle kursister er fra samme virksomhed som underviseren. Øvrige regler, herunder om varetagelse af myndighedsopgaver, dispenseres der ikke fra.

2. Administration og facilitering af forsøget

Forsøgsordningen administreres og faciliteres af styrelsen, der indsamler og formidler best practice for rekruttering og anvendelse af gæstelærere og sikrer tydelig vejledning af forsøgsdeltagerne, så muligheder og gældende regler fremstår klart for forsøgsdeltagerne.

Faciliteringen af forsøget skal understøtte forsøgsdeltagernes anvendelse af mulighederne i forsøgsordningen for at inddrage specialviden og faglig ekspertise og understøtte afprøvningen af, om friere brug af gæstelærere styrker arbejdsmarkedsuddannelsernes aktualitet og relevans i forhold til udviklingen inden for fag- og jobområder. Endelig skal faciliteringen tilbyde dialog og sparring med forsøgsdeltagerne om forsøgets muligheder og grænser i forhold til de almindeligt gældende regler om AMU.

3. Ansøgning om og godkendelse til forsøgsdeltagelse

Der kan deltage op til i alt 40 AMU-udbydere i forsøgsperioden.

Ansøgninger om deltagelse i forsøget indkaldes én gang årligt blandt alle godkendte AMU-udbydere. Ansøgere skal benytte den godkendte ansøgningsskabelon, der findes på ['Forsøg med friere brug af gæstelærere i AMU' \(uvm.dk\)](#).

I udvælgelsen af deltagere til forsøget tages der overordnet hensyn til at sikre en geografisk og branchemæssig spredning.

Godkendelse til at deltage i forsøg med friere brug af gæstelærere i AMU giver AMU-udbyderen ret til i den angivne forsøgsperiode at udbyde samtlige arbejdsmarkedsuddannelser, som forsøgsdeltagerne er udbudsgodkendt til, med friere brug af gæstelærere - medmindre regulering fra andre myndigheder forhindrer dette.

Godkendelse som forsøgsdeltager er en institutionel afgrænset rettighed, som ikke kan overdrages til anden part, hverken midlertidigt eller for hele den angivne forsøgsperiode. Godkendelsen til at anvende dispensationerne i forsøget kan således ikke udstrækkes til udliciteret eller udlagt undervisning.

Nye ansøgere

I vurderingen af nye ansøgere til forsøget vil der blive lagt vægt på, at der gives en fagligt underbygget begrundelse for ønsket om friere brug af gæstelærere.

Fortsat forsøgsdeltagelse

Godkendelse af ansøgninger fra nuværende deltagere i forsøget om fortsat deltagelse i forsøget forudsætter, at deltageren har indsendt og fået godkendelse af afrapportering af den igangværende forsøgsrunde.

4. Annoncering af kurser afholdt i forsøget, samt kommunikation om kurserne

Skolen skal oplyse på voksenuddannelse.dk i feltet "Beskrivelse", at kurset gennemføres med en gæstelærer, som en del af forsøg med friere brug af gæstelærere.

Det er endvidere vigtigt, at forsøgsdeltageren sikrer sig, at enhver kommunikation om kurser annonceret og afholdt i regi af forsøget indeholder tydelig information om, at kurserne afholdes som AMU-kurser. Dette gælder også ved kommunikation uden for voksenuddannelse.dk, fx via mail til deltagerne.

5. Anmeldelse af kurser i regi af forsøget

Ved udgangen af hver kalendermåned skal forsøgsdeltageren anmelde til styrelsen, hvilke kurser der agtes afholdt i regi af forsøget i den følgende kalendermåned. Styrelsen anvender anmeldelserne til at følge udviklingen i forsøget samt til at sikre, at aktivitet i regi af forsøget indgår i styrelsens almindelige tilsyn med AMU-udbuddet.

Forsøgsdeltagerne skal benytte skabelonen

'Anmeldesskema/afrapporteringsskema' for anmeldelse af aktivitet i regi af forsøget på siden '[Forsøg med friere brug af gæstelærere i AMU](http://voksenuddannelse.dk)' (vum.dk).

Skabelonen indeholder oplysninger om kursusnummer, kursustitel, kursussted og -tidspunkt for at muliggøre tilsynsbesøg. Herudover indeholder skabelonen felter til oplysninger om forventet omfang af gæstelærerens deltagelse og forventet antal deltagere. De månedlige planer for aktivitet danner udgangspunkt for løbende og endelig afrapportering af aktiviteten i regi af forsøget det pågældende forsøgsår.

Ændringer i den anmeldte aktivitet i regi af forsøget skal indrapporteres løbende til styrelsen ved at indsende en opdateret version af den udfyldte skabelon med tydelig angivelse af ændringerne, fx i den ledsagende mail.

Anmeldelserne skal sendes til: STUK.KFE@stukvum.dk

Forsøgsdeltageren skal ligeledes jævnligt orientere det lokale uddannelsesudvalg om kurser, der afholdes med brug af gæstelærere.

6. Afrapportering

Forsøgsdeltagerne forpligter sig at evaluere resultatet af forsøgsdeltagelsen i en samlet rapport ved afslutningen af forsøgsrunden.

Afrapporteringen består af en kvantitativ og en kvalitativ del:

1. Oplysninger om forsøgsdeltagerens aktivitet i forsøgsperioden, herunder forsøgsdeltagerens resultater for kvaliteten af de afholdte kurser (fra tilfredshedsevalueringerne i AMUkvalitet og registreringer om prøver). Til dette anvendes samme: 'Anmeldesskema /Afrapporteringsskema 2026. Forsøg med friere brug af gæstelærere i

AMU' der findes på ['Forsøg med friere brug af gæstelærere i AMU' \(uvm.dk\)](#).

2. Viden og erfaring fra forsøgsdeltagelsen, herunder vurdering af:
 - A. Effekt og resultater af anvendelse af gæstelærere i AMU.
 - B. Administrationen af kurserne afholdt inden for forsøgets rammer.
 - C. Tiltag for at sikre kvalitet og regeloverholdelse i forsøget.Til dette sender styrelsen et spørgeskema ud til forsøgsdeltagerne, når det er tid til at evaluere.

Forsøgsdeltageren skal afrapportere samlet for al forsøgsaktivitet i forsøgsåret.

Afreporteringen skal sendes senest 5. december i forsøgsåret til:
STUK.KFE@stukuvm.dk,

II. Vilkår for deltagelse i forsøget

1. Forholdet til gæstelæreren

Gæstelærere i AMU er defineret ved, at de ikke indgår i et ansættelsesforhold hos AMU-udbyderen, men netop er gæst i undervisningen, jf. AMU-bekendtgørelsens § 17, stk. 3. Gæstelæreren må således ikke modtage betaling fra AMU-udbyderen for den undervisning, som gæstelæreren leverer.

Da gæstelærere ikke indgår i et ansættelsesforhold hos AMU-udbyderen, er gæstelærere dermed ikke underlagt den godkendte forsøgsdeltagers instruktionsbeføjelse. Det er forsøgsdeltagerens ansvar, at gæstelæreren er bekendt med og bevidst om sin rolle og opgave, så kvaliteten i undervisningen sikres, og reglerne om AMU-overholdes.

2. Forsøgsdeltagerens myndighedsforpligtelse

Forsøgsdeltageren har ansvar for at sikre, at alle myndighedsopgaver i tilknytning til forsøgsaktiviteten udføres af medarbejdere med ansættelse hos forsøgsdeltageren. Gæstelæreren må således ikke udføre myndighedsopgaver. Myndighedsopgaver er fx opkrævning af deltagerbetaling, protokolføring, afvikling af prøve, udstedelse af AMU-bevis og indberetning af aktivitet. Der henvises til AMU-bekendtgørelsens § 17, stk. 3, og Vejledning om udbud, tilrettelæggelse og gennemførelse af arbejdsmarkedsuddannelser m.v., marts 2019.

Særligt skal forsøgsdeltageren være opmærksom på forhold vedrørende nedenstående myndighedsopgaver.

Protokol

Forsøgsdeltageren har ansvar for, at der som minimum føres protokol dagligt ved kursusdagens start og afslutning, så der er dokumentation for deltagerens tilstedeværelse på kurset for alle kursusdage, og dermed et retvisende grundlag for udbetaling af tilskud og VEU-godtgørelse i

tilknytning til aktiviteten. Protokolførelsen kan evt. foregå digitalt (med video) hvor man fysisk kan se, hvem der er tilstede.

Side 6/7

Prøve

Prøveafvikling og vurdering af deltagerne op imod uddannelsens mål er en myndighedsopgave, som forsøgsdeltageren selv skal forestå som forudsætning for udstedelse af AMU-bevis.

Den godkendte forsøgsdeltager skal i sin information til gæstelæreren have særligt fokus på gæstelærerens håndtering af fortrolige oplysninger, som gæstelæreren får kendskab til i tilknytning til undervisningen, herunder forhold vedrørende indhold i, afvikling og bedømmelse af prøve. Den godkendte forsøgsdeltager skal sikre, at gæstelærerens undervisning forbereder og understøtter kursisterne i at gennemføre godkendte prøve på kurset.

3. Forsøgsdeltagerens tilsynsforpligtelse

Det er afgørende for forsøget, at kvaliteten af de udbudte kurser sikres. Lempelsen af kravet om underviserens tilstedeværelse kræver derfor, at forsøgsdeltageren iværksætter tilstrækkelige tiltag for at sikre, at gæstelærerens undervisning opfylder kravene til kvalitet i AMU, herunder:

- At de centralt godkendte handlingsorienterede uddannelsesmål opnås.
- At undervisningen fører til landsdækkende kompetencer for alle deltagere.

Deltagelse i forsøg med friere brug af gæstelærere giver dispensation fra dele af AMU-bekendtgørelsens § 17, stk. 2 og 3, samt § 19, stk. 6, i bekendtgørelse om åben uddannelse og tilskud til arbejdsmarkedsuddannelser m.v. Imidlertid finder de øvrige regler om arbejdsmarkedsuddannelser anvendelse. Forsøgsdeltageren skal i denne forbindelse være særligt opmærksom på følgende:

- At undervisningen ikke gennemføres med henblik på produktion for kursistens virksomhed.
- At undervisningen ikke bliver virksomhedsintern.

Forsøgsdeltageren skal derfor have fastlagt procedurer, der indeholder foranstaltninger, der kan sikre kvalitet og regeloverholdelse. Det er den godkendte forsøgsdeltagers ansvar, at aktivitet i regi af forsøget har den nødvendige kvalitet, samt at gældende regler overholdes.

Skærpet tilsynsforpligtelse

I visse tilfælde har forsøgsdeltageren en skærpet tilsynsforpligtelse. Det gælder fx i følgende tilfælde:

- Hvor undervisningen finder sted i en virksomhed, i hvilken et væsentligt antal af kursisterne er ansat, og når gæstelæreren også er ansat i den pågældende virksomhed.
- Hvis gæstelæreren eller dennes virksomhed kan have fordele, fx økonomiske, af, at gæstelæreren underviser på de pågældende kurser.

- Hvis der i øvrigt foreligger omstændigheder, som er egnet til at vække tvivl om den pågældende lærers upartiskhed i forhold til virksomheden.

Den skærpede tilsynsforpligtelse omfatter blandt andet, at skolen skal foretage uanmeldte tilsynsbesøg i et omfang, der gør det muligt at bedømme den særlige risiko i den pågældende situation.

4. Informations- og oplysningspligt

Forsøgsdeltageren skal kontakte styrelsen, hvis der er uregelmæssigheder eller opstår tvivl om, hvorvidt de gældende regler overholdes.

III. Styrelsens tilsyn med aktiviteter gennemført i regi af forsøget

1. Tilsyn

Det følger af AMU-loven, at udbydere af AMU i forbindelse med tilsyn skal dokumentere, at regler for udbud, tilrettelæggelse og gennemførelse af arbejdsmarkedsuddannelser er overholdt. Ifølge AMU-lovens § 28 kan styrelsen indhente relevante oplysninger hos AMU-udbydere til brug i tilsynet.

Desuden kan styrelsen gennemføre stikprøveundersøgelser af uddannelsesstedernes kvalitetssikring af arbejdsmarkedsuddannelserne, jf. AMU-bekendtgørelsens § 29.

Styrelsen kan endvidere altid foretage anmeldte eller uanmeldte tilsynsbesøg.

2. Sanktioner. Tilbagekaldelse af godkendelse til at deltage i forsøget

Styrelsen kan tilbagekalde forsøgsdeltagerens godkendelse til at deltage i forsøget, hvis forsøgsvilkårene ikke overholdes, jf. del II ovenfor.